

СВІТЛАНА КУЗЬМЕНКО



І ВАСИК
і його
АБЕТКА

СВІТЛАНА КУЗЬМЕНКО

ІВАСИК І ЙОГО АБЕТКА

Ілюстрації
Мирона Левицького



ОБ'ЄДНАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ЛІТЕРАТУРИ
для ДІТЕЙ і МОЛОДІ
ТОРОНТО 1974 НЬЮ ЙОРК

SVITLANA KUZMENKO
IVASYK AND HIS ALPHABET

Illustrations by Myron Levytsky

ASS'N of UKRAINIAN WRITERS for CHILDREN and YOUTH
TORONTO 1974 NEW YORK



ІВАСИК

У домі, під сонцем, між кленів крислатих, жив хлопчик Івасик із мамою й татом. Він чемний був хлопчик. Уранці, лиш встане, він киці дасть їсти і рибку догляне. Погляне, чи всі його речі в порядку. Він все починав не з кінця — а з початку. То віршик він вивчить, то книжку читає, то мамі, то татові щось помагає. Коли куди-небудь виходив із хати — біляву голівку любив причесати. Радіють і тато і мама із сина і кажуть: “Яка у нас добра дитина!”



Та раптом з Івасиком сталася зміна. Не можуть впізнати батьки свого сина.

Уже на годиннику майже десята, а хлопець не хоче із ліжка вставати.

— Івасику, йди поможи трошки мамі!

Вже сонце за південь, а хлопець в піжамі. І рибки ще зранку нічого не їли. І киця гуляти іще не ходила.

Не хоче він більше охайно вдягатись, ані умиватись, ані розчесатись, ще й каже: “Не буду я більш підстригатись!”



— Івасю, йди спати!

— Я спати не хочу! — і хусткою киці зав'язує очі.

Він хоче, щоб влітку ішов йому сніг. На кожне прохання відказує: “Ні!”

Ходять тато і мама по хаті сумні. Від хлопчика тільки і чують, що ні. Одне тільки “Ні!”
Тільки “Ні!”

Тільки “Ні!”

Та раптом замисливсь татусь на хвилину.



— Стривай, — каже мамі, — та ж нашого сина нам хтось замінив на нечому цього! Ходім, пошукаємо сина свого! — А ти, чужий хлопець, із нами ходім. Батьків твоїх знайдем. І знайдем твій дім.

— Я ваш, — каже хлопець. — А мама: “О, ні!”

— Я ваш, ось погляньте! — А тато: “Ні! Ні! У нас була добра і чемна дитина. Тебе поміняв хтось на нашого сина”.

В Івасика сльози набігли на очі.

— У іншому домі я жити не хочу! Я дуже



люблю своїх маму і тата, і прошу я вас хоч два дні почекати. Як два вже не можна — то тільки один. Я вам докажу, що я справжній ваш син!

— Ну, як? — подивилася мама на тата. — А може і справді хоч день почекати?

А тато подумав і каже, що ні.

— Чекати ми будем не день, а три дні!

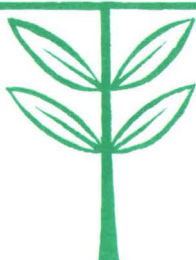
Івасик цілує і маму і тата. До люстра волосся іде причесати. Любиму абетку дістав із-під ліжка і вирішив: “Вивчу напам’ять цю книжку!”. З підлоги усі позбирав свої речі. Читати почав... — та настав уже вечір.



І каже Івасик до мами і тата: “Піду до сусіда я — поки ще спати. Живе в них патлатий ледачий хлопчина. А мали ж вони колись доброго сина. Скажу їм, що може патлатий хлопчина замінений кимсь на їх власного сина!”



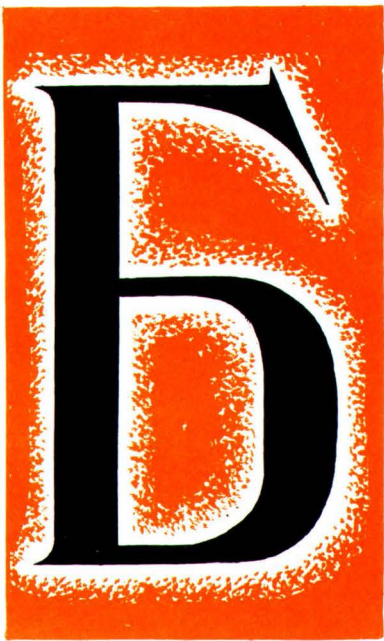
АБЕТКА





АКУЛА

Акула — це велика риба —
Живе в морським і океанським глибі.
У неї гострі зуби й дужий хвіст.
Акули треба людям берегтись.



БДЖОЛА

Літає бджілка з квітки на квітку.

Тяжко працює бджілка улітку.

Літає бджілка в садку і в полі —

Буде на зиму меду доволі.



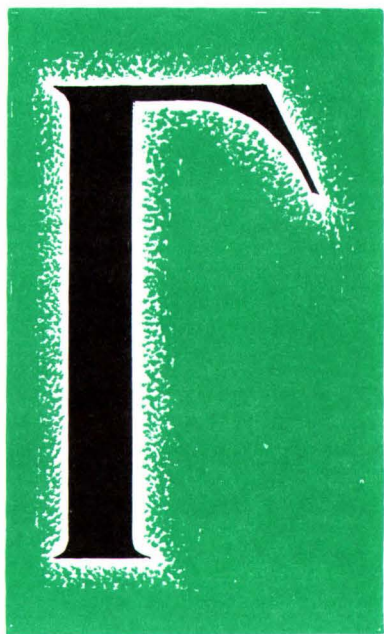
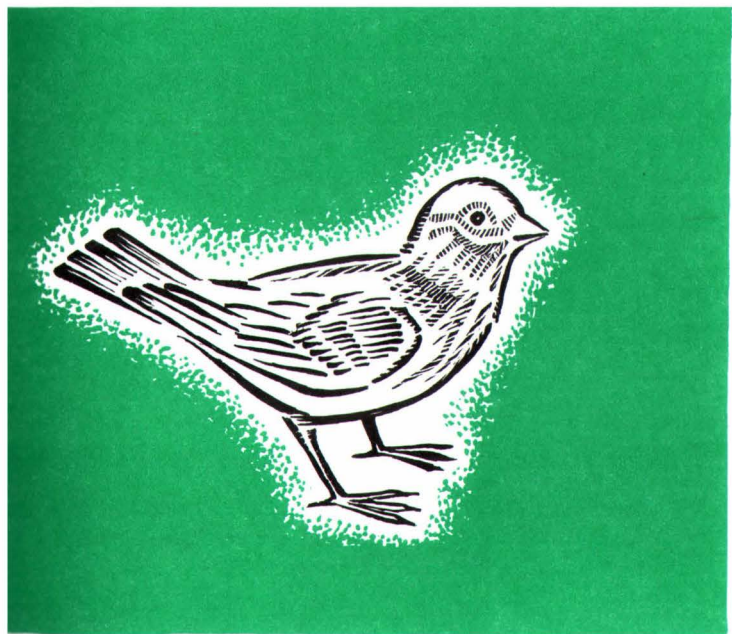
ВИВІРКА

З гілки на гілку вивірка скаче.

Скочить на землю, неначе м'ячик:

Хвостик пухнастий та бистрі ніжки.

Вивірка дуже любить горішки.



ГОРОБЕЦЬ

Горобчик сів на стовпчик.

Із хати вийшов хлопчик.

Цвірінькає горобчик:

“Це вийшов гарний хлопчик”!



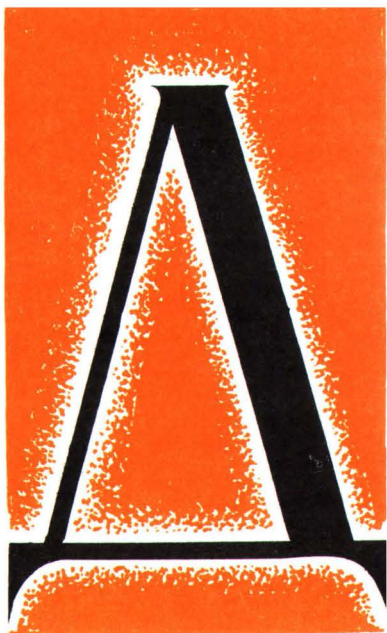
ГАВА

На дереві кракає гава.

— Кра-кра! — каже гава-роззява, —

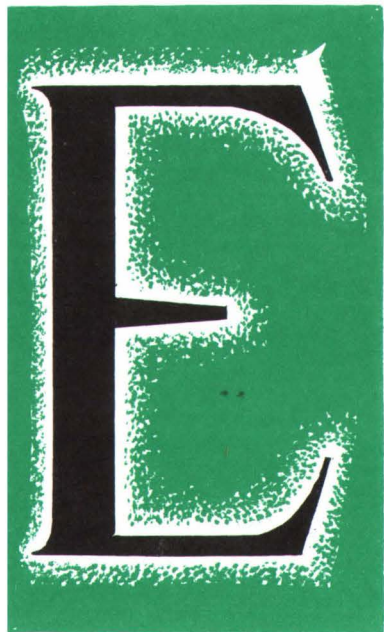
Роззявою кожний мене називає,

Тому, що я рота до вух роззявляю.



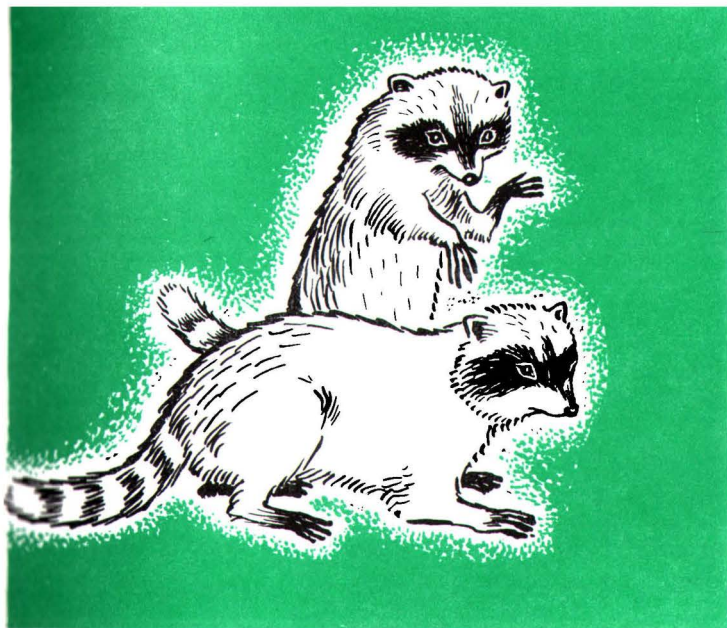
ДЯТЕЛ

Дятел в кору стук та стук.
Може там сховався жук,
Чи комаха, чи черв'як —
Дятел їсти їх мастак!



ЕМУ

На довжелезних двох ногах
По зоопарку ходять птах.
Це — ему, австралійський струсь, —
Читає з напису Петрусь.



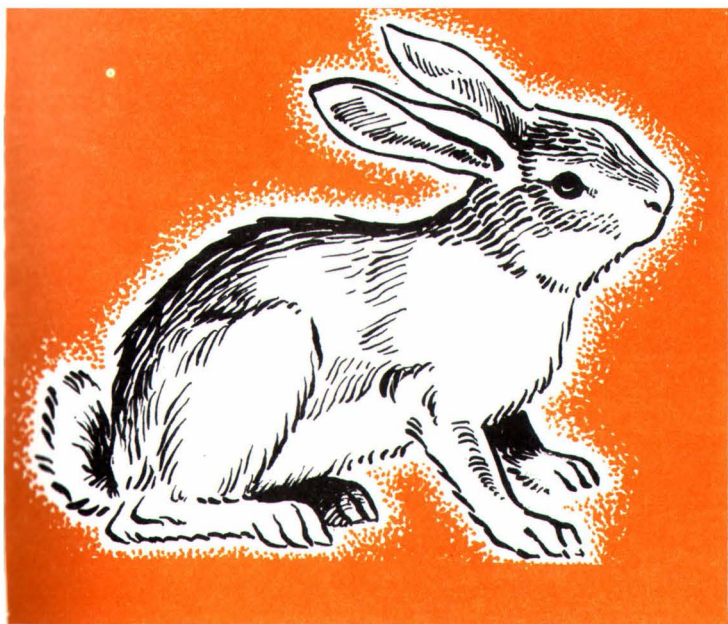
ЄНОТ

Кожну нічку, коли люди всі поснуть,
Два єноти на прогулянку ідуть.
Аж до ранку будуть швендяти вони.
В теплих хутрах два єноти пустуни.



ЖУК

Жук, жук, чорний жук,
Чує дятлів стук та стук.
Краще, жуче, утікай,
Бо настане тобі край.



ЗАЄЦЬ

Зайчик-стрибайчик капусту гризе.

Пишеться зайчик із літери “Зе”.

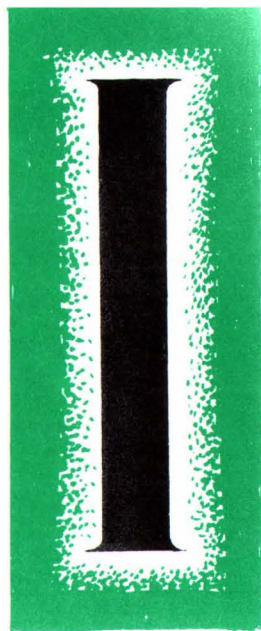
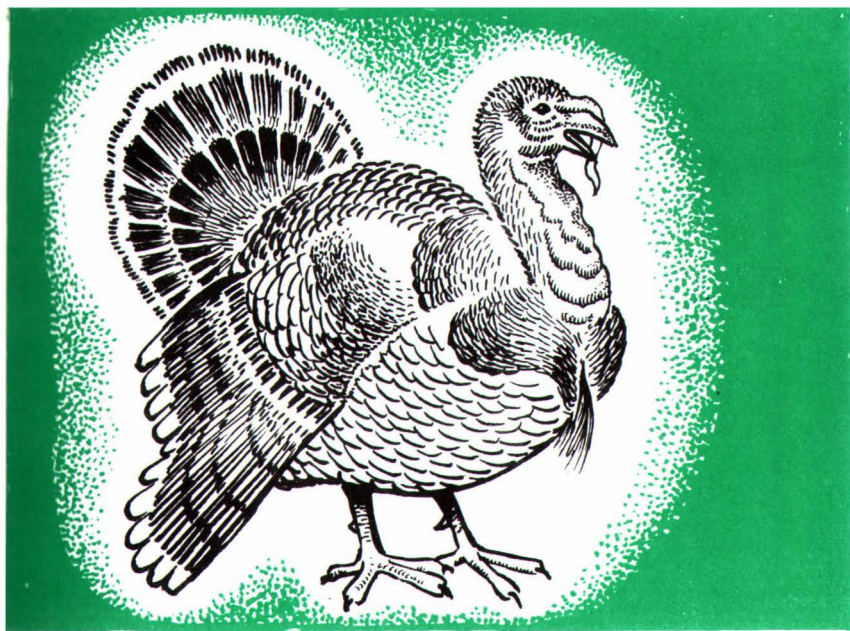
В слові її треба “З” вимовляти —

Знає це зайчик від мами і тата.



... И ...

Ніякі риби, ні тварини, ні птахи
Не починаються у нашій мові з “И”.
Але в кінці та в середині слова
Потрібно дуже “И” у нашій мові.



ІНДИК

На подвір'ї індичатко
Говорило каченяткам:
“Коли виросту великим —
Буду я тоді інди́ком!”



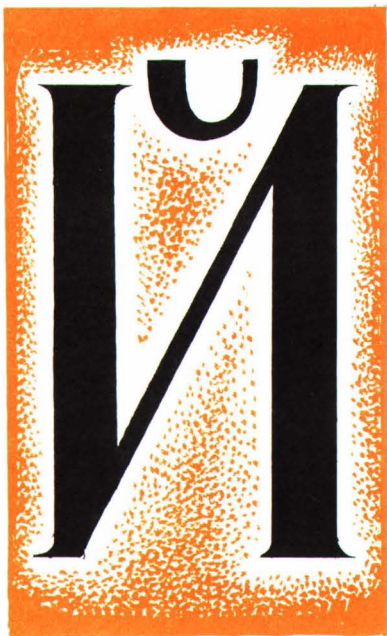
ЇЖАК

Їжак починається з літери “І”.

У нього порядки і звички свої.

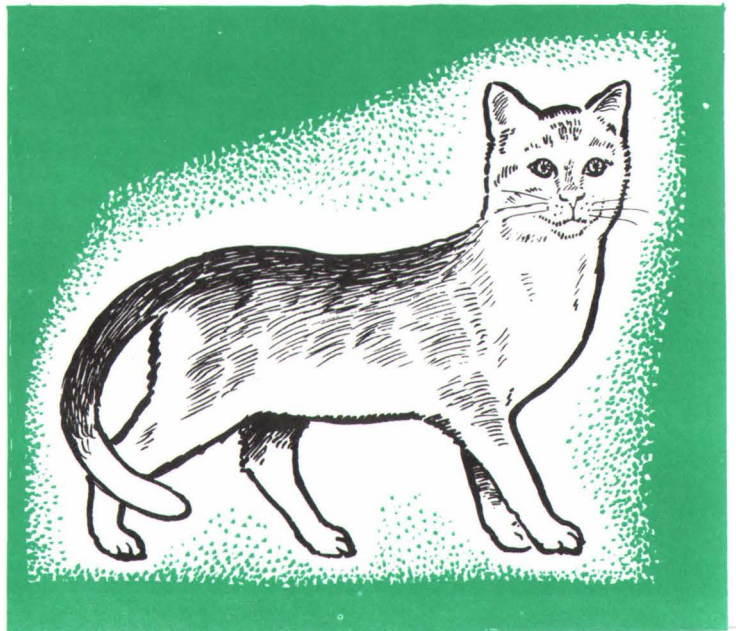
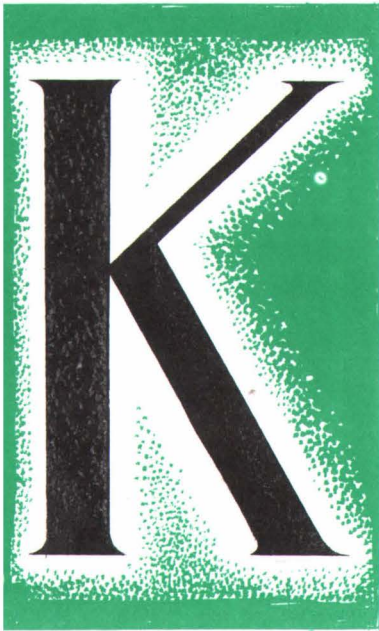
Їжак, їжачиха й малий їжачок

Вдягнулися в одяг із гострих голок.



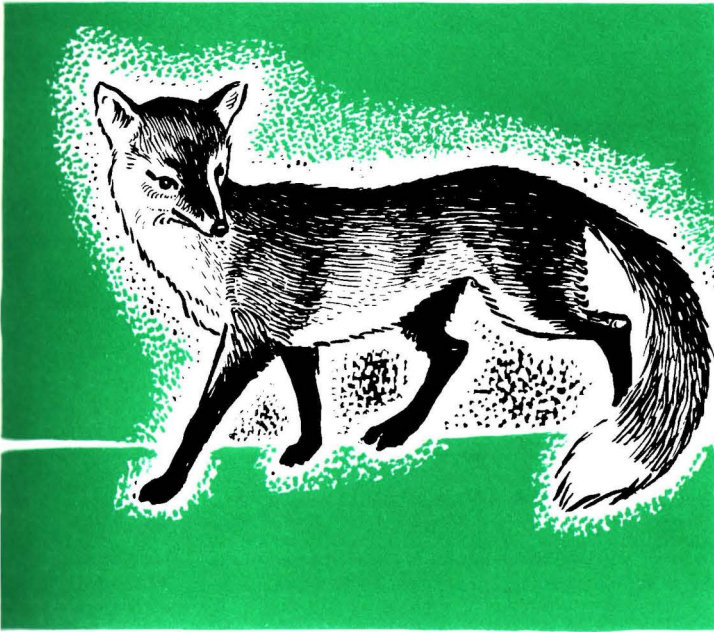
ЙОРЖ

Узяв Андрій свої вудки —
Пішов із татом до ріки.
— Тут лиш йоржі та окуні, —
Він каже, — ловляться мені.



КІТ

Котик-муркотик на сонечку спить.
Мишка-шкрябушка в кутку шкряботить.
Котику-муркотику, сором тобі спати —
Треба мишку-шкряботушку з хати виганяти.



ЛИС

Лисичка-сестричка по лісі ходила.

Лисичка курятини з'їсти хотіла.

Та тільки лисичка до фарми добралась —
Всі кури й курчата в курник поховались.



МИША

Миша-мама доню-мишку

Вчить читати рідну книжку.

Щоб у книжці зрозуміти кожне слово —

Мишка-доня добре вивчить рідну мову.



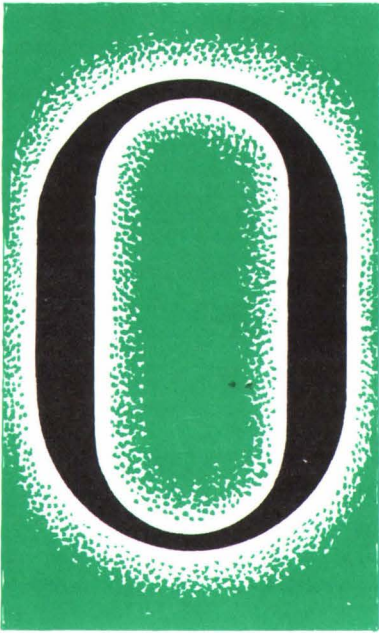
НОСОРІГ

Тому, що у мене є ріг —

Називаюся я носоріг.

На лобах по два роги буває у інших тварин,

А у нас, носорогів, на кожному носі — один!



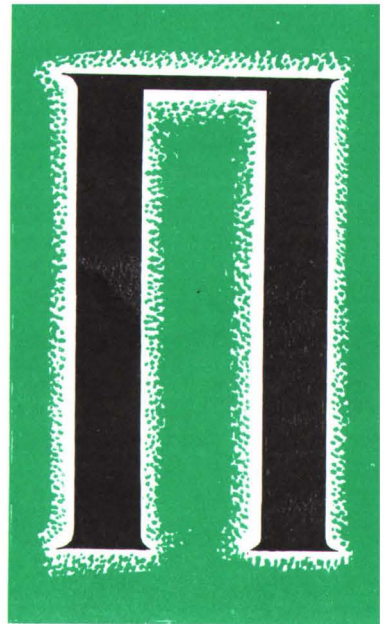
ОРЕЛ

Орел живе лише на волі.

Орли на скелях гнізда в'ють.

Людей, що борються за волю —

Орлами у народі звуть.



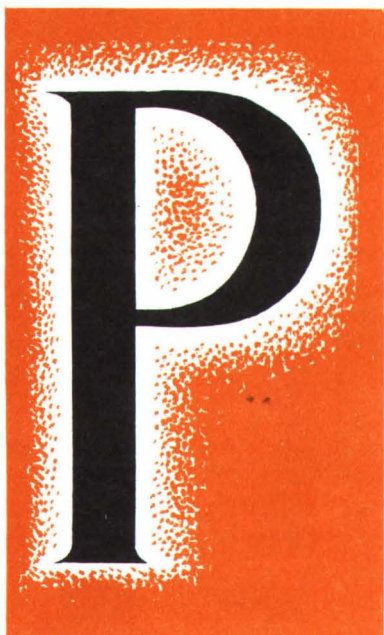
ПАПУГА

Папуга від орла інакший птах.

Папуги можуть жити у клітках.

Людей, що думки власної не мають —

Папугами в народі називають.



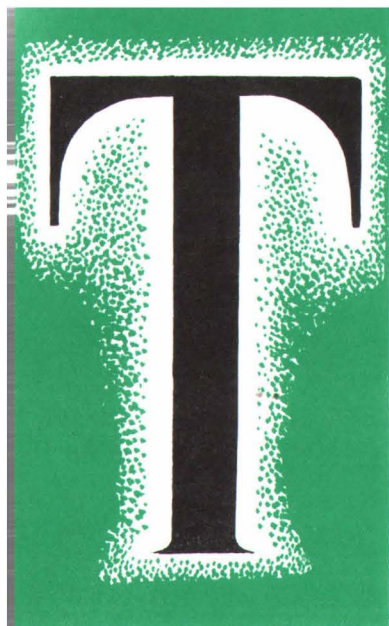
РАК

Рак — ніякий забіяка.
Та є пісенька про рака:
“Рак-рак, неборак
Як укусить буде знак!”.



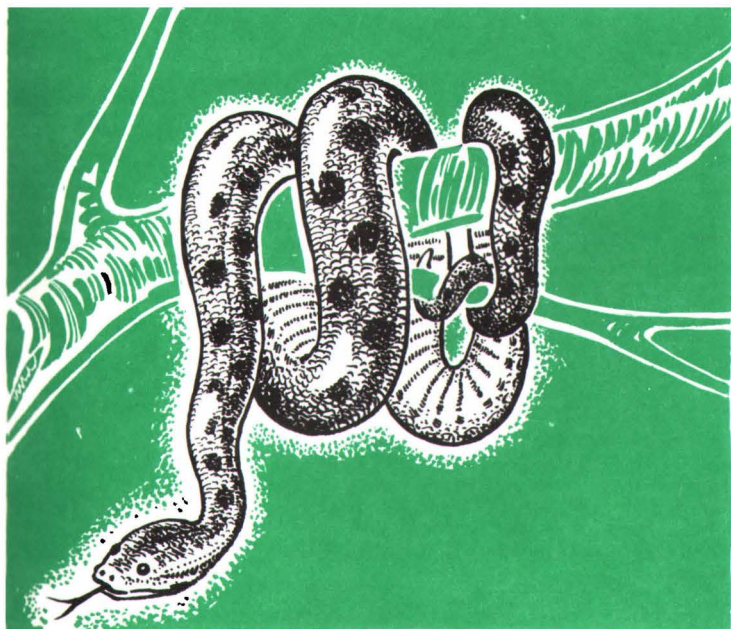
СОЛОВЕЙКО

Соловейко пташка невеличка —
Як горобчик, щоглик, чи синичка.
Та один він тьохкає-співає.
В Україні кожний його знає.



ТХІР

Опустів раптово двір —
Це гуляти вийшов тхір.
Запишавсь маленький тхір:
Ось який страшний я звір!



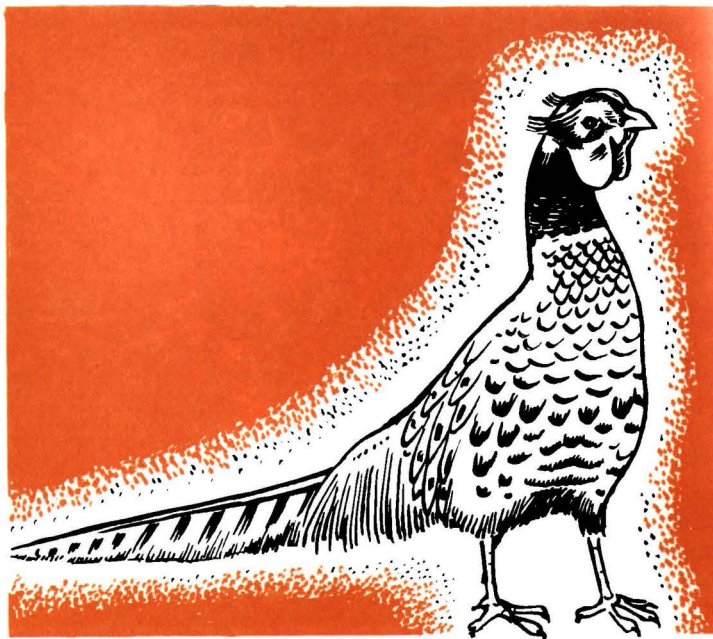
УДАВ

До зміїного роду належить удав.

Він маленьких звірят на сніданок шукав.

Не знайшов ані жаб, ні пташат, ні зайчат —

Бо вони у цей день всі трималися хат.



ФАЗАН

В кольористе пір'ячко вбрались фазани,
А хвости розправили віялом вони.
У траві, над річкою, йде родина в ряд:
Фазан з фазанихою й троє фазанят.



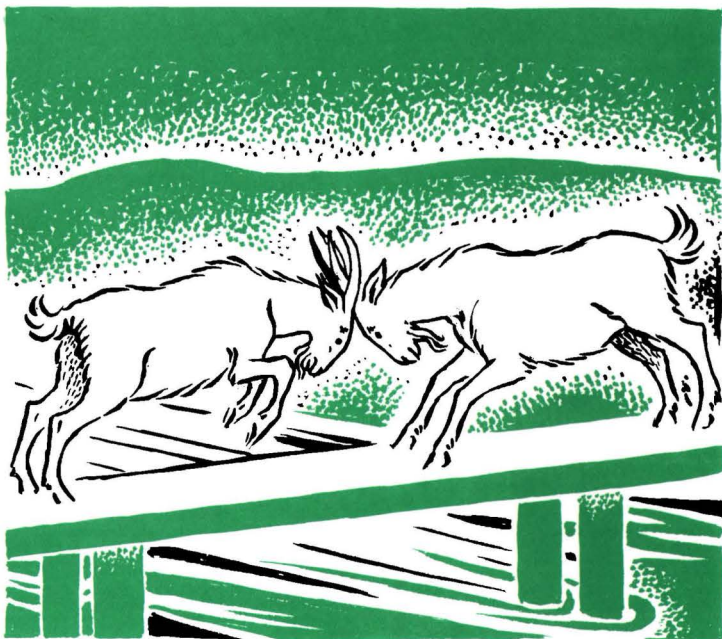
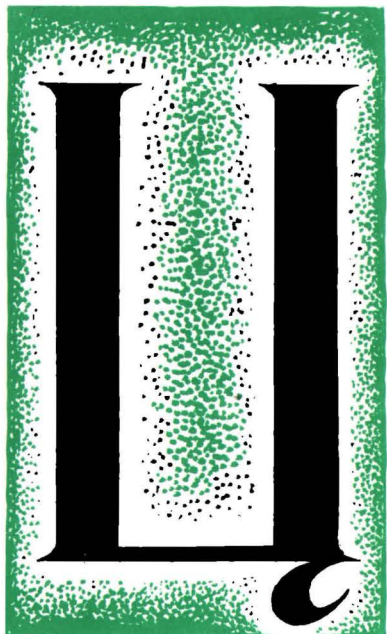
ХОВРАХ

Риє, риє ховрашок під землею хату.

Нанесе туди зерна ховрашок багато.

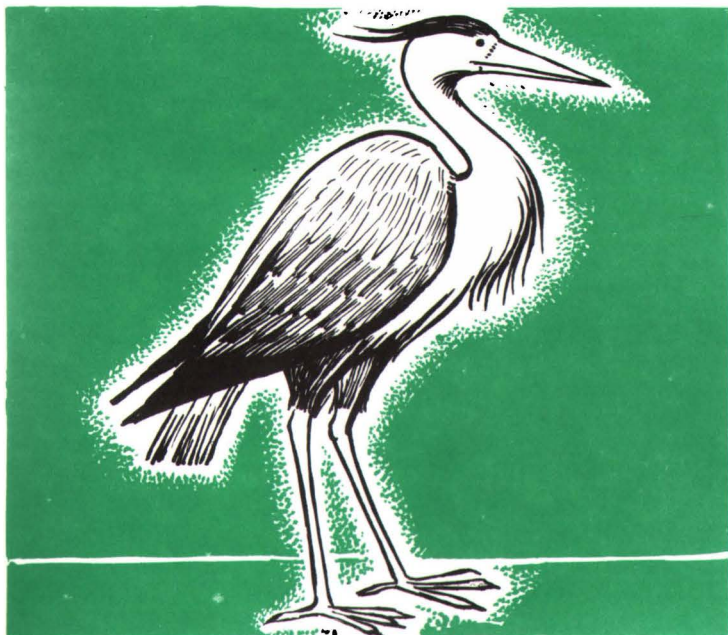
Добре буде ховрашкові зиму зимувати.

Риє, риє ховрашок під землею хату.



ЦАП

По місточку йшли назустріч два цапки.
Під місточком дно глибокої ріки.
Не хотів дороги дати цап цапку —
І попадали обидва у ріку.



ЧАПЛЯ

Ходить чапля чап-чалап.

На обід шукає жаб.

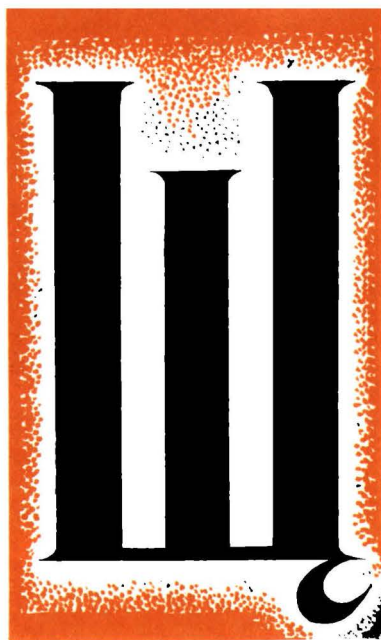
Може й рибку десь знайде.

Чап-чалап — це чапля йде!



ШПАК

Шпак несе до нас весну із країв далеких.
Прилітають зі шпаком ластівки й лелеки.
Вже шпаківню у садку змайстрували діти.
Прилетять до них шпаки у шпаківні жити.



ЩУКА

Щука живе у озерах, ставках і річках.

Щука на меншеньких рибок наводить страх —

Дуже вони їй під смак.

Щука — це риба хижак.



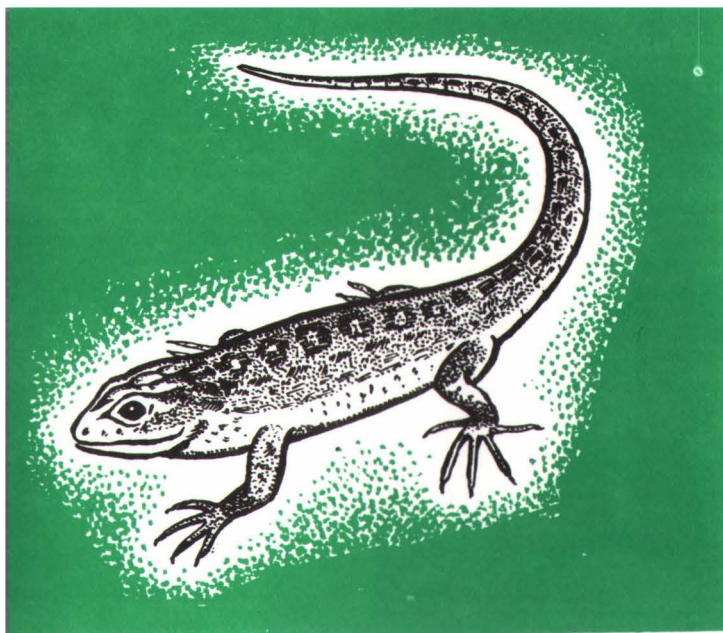
ЮРОК

Юрок — з родини горобця.

Маленька пташечка оця

Живе в родині горобиній

Як і горобчик — в Україні.



ЯЩІРКА

Ми — ящірки. В нас дуже бистрі ніжки.
На жаб та на вужів ми схожі трішки
І нас багато видів на землі.
Є ящірки великі і малі.



... ь ...

Як не крутись — чи так, чи сяк —
Потрібний в мові м'який знак.
Як пишем гедзь чи горобець —
Стає він в слові на кінець.



У МАМИ ДОНЯ

У мамі доня з рожевим личком.
В білявих кісках — дві сині стрічки.
Співає доня, неначе пташка.
А працює! Як та мурашка.
Танцює доня — немов пір'їнка.
Каже всім доня: "Я українка!"

ЛЯЛИНА ХАТКА

Олівцями на папері
Малювала Ляля хатку:
На даху зробила двері,
Потім далі, по-порядку,
Жовтих вікон цілий ряд,
А навколо, біля хатки,
Посадила Ляля сад.

Каже мама: “Наша Ляля
Отаке намалювала!
Щоб зайти до неї в хатку,
Треба вилізти на дах”.
— “Я навмисне, — каже Ляля, —
Двері там намалювала, —
Щоб пташкам було до хати
Трохи легше залітати”.

ШПАКІВНЯ

Богдан взяв татів молоток
І каже: “Знаєш, тату,
Тепер іду я у садок
Хатинку будувати.

Шпаки в садок наш прилетять,
Коли весна прилине.
В моїй хатинці закладать
Шпаки почнуть родину”.

А тато каже: “Все це так, —
І до синка сміється:
— А знаєш як хатинка та,
Що ти збудуєш, зветься?”

ЛЕСИК

Кожний день, як тільки ранок
У віконечко загляне,
Лесик очі відкриває —
Вмить з-під ковдри вилізає.

Мие личко, зуби чистить,
Одягає одяг чистий.
Часу зовсім Лесь не гає,
Бо до школи поспішає.

Каже мамі: “Добрий ранок!
Це прийшов я на сніданок”.
З’їв він кашу, з’їв яечко,
Поскладав книжки у течку
І пішов. А він ніколи
Не спізняється до школи.
В школі Лесик пильно вчився.
Він із хлопцями не бився.
Отакий він молодець!
Ось і баєчці кінець.

КВІТИ ДЛЯ МАМИ

Іде Христина у садок
Нарвати мамі квітів.
А у садку росте бузок:
Найкращий в цілм світі!

Хоч небагато ще квіток
На нім порозцвітало, —
Але Христина цей бузок
Так пильно поливала.



ЯЛИНОЧКА

Вдягнули ми ялиночку
У одяг різдвяний.
Срібнесенькі сніжиночки
Повісили на ній.

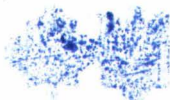
І посадили зайчика
Між віти запашні.
А він такий білесенький —
Білесенький, мов сніг!

Виблискують сніжиночки
У світлі лямпочок.
Ялиночка, ялиночка —
На радість діточок!

9508...

WEST ARKA
TORONTO

4.25



Содержание

Содержание

Вопросы - Ответы